

Biografie van:

John Nelson Darby

18 november 1800 – 29 april 1882

John Nelson Darby (JND) werd als jongste zoon van John Darby geboren in Westminster, Londen. Zijn moeder stamde uit de in Wales welbekende familie Vaughan, terwijl hij van vaders kant van Normandische afkomst was. Zijn oom, admiraal Sir Henry Darby, was de bevelhebber van het schip “Bellerophon” in de slag aan de Nijl. Lord Nelson, de beroemde Engelse admiraal, aanvaardde tot grote vreugde van de ouders het peterschap van hun jongste zoon. Vandaar dat hij de tweede voornaam Nelson kreeg.

Het eerste onderwijs kreeg JND aan de Westminster school. De jaren, die hij in dit beroemde instituut doorbracht, gingen tamelijk rustig voorbij. Zijn moeder overleed toen JND nog jong was. Het maakte diepe indruk op hem. Toen hij vijftig was schreef hij van haar: ‘Ik bezit een portret van mijn moeder, dat ik met bijzondere voorliefde bekijk, omdat het mij haar laat zien in haar liefdevolle zorg (...) alles wat ik geleerd en goed in mijn hart bewaard heb, zodat het mij tot een natuur werd, is verbonden met de trekken van mijn moeder, die ik voor ogen heb. Haar portret brengt mijn hart telkens weer de lichamelijke afwezige in herinnering’. Toen hij 15 jaar oud was, verliet de jonge Darby de school. Hij begon te studeren aan het Trinity College in Dublin. Hij boekte hier snel vooruitgang en verwierf in korte tijd als negentienjarige de ‘klassieke gouden medaille’, een buitengewone onderscheiding. Hij werd aan de Ierse griffie beroepen, maar gaf deze betrekking na zijn bekering op vanwege zijn geweten. Dat was voor anderen een teleurstelling en wel het meest voor zijn zwager, de opperrechter van Ierland.

Tussen zijn 18^e en 25^e jaar had JND veel geestelijke oefeningen. Maar weinigen maken zulke diepe zielsoefeningen door, maar de diepgang van deze eerste geestelijke ervaringen hadden invloed op zijn hele leven. Toen hij zijn juridische werk had opgegeven, zocht hij ijverig naar een arbeidsveld waar hij God zou kunnen dienen. Hij ging over tot de geestelijke stand en na enkele jaren werd hij in 1825 door aartsbisschop Magee bevestigd als hulpprediker (vicaris). Toen hij beroepen was, vervulde hij zijn plichten in de grote, verstrooid liggende gemeente Wicklow en woonde in een boerderij in een klein, arm dorp Satary.

Na een jaar ging hij naar de stad om door de aartsbisschop tot priester te worden gewijd. Echter al op de dag van zijn bevestiging was hij verontrust over zijn positie in de staatskerk. Toch keerde hij terug naar zijn gemeente en hield zich vooral bezig met de inwendige zending, die overigens zeer gezegend werd. Tijdens zijn werk overkwam hem een ongeluk, waardoor hij zijn voet bezeerde en voor behandeling en verpleging naar Dublin moest. Terug gekomen kreeg hij een ernstig meningsverschil met aartsbisschop Magee over de eed van trouw aan de koning.¹ De aartsbisschop dwong JND uit de geestelijkheid uit te treden. Hij was nu zover gekomen dat hij inzag dat het een grote fout is de gehele bevolking van een land tot de plechtige handelingen van eredienst en christelijke gemeenschap toe te laten. Hij wendde zich af van het Anglicaanse stelsel en twijfelde er niet aan dat God hem de juiste weg zou laten zien.

In de winter van 1827 – ‘28 ging JND terug naar Dublin, waar hij zondags naar de Schrift kon vergaderen met vier vrienden (J.G. Bellett, Dr. Edward Cronin, Hutchinson, Brooke) die hij ontmoet had tijdens zijn vorige bezoek aan Dublin. Zijn latere contacten met andere gelovigen in Frankrijk, Zwitserland en Duitsland hebben een onuitwisbare indruk achtergelaten in het leven van vele duizenden christenen. JND was een buitengewoon vruchtbaar schrijver van theologische boeken en geschriften. De belangrijkste en meest verdienstelijke arbeid waren zijn bijbelvertalingen: een onafhankelijke weergave van de grondtekst met gebruikmaking van alle bekende hulpmiddelen, in het Duitsⁱⁱ, Frans en Engels. Op zich is dit al genoeg voor een mensenleven, maar zijn totale werk omvat vele duizenden pagina’s boeken, artikelen, brieven, liederen, enz.

Mijn hart zij, Heer, tot U gewend,
mijn leven U gewijd.
Hier dien ik U, schoon onbekend,
eens deel ‘k Uw heerlijkheid.

In februari 1882, toen hij ernstig ziek was geweest en nog zwak was, schreef hij aan een vriend: ‘Door genade voel ik mij beter; op mijn leeftijd zal ik niet weer gezond worden, tot alle ziekte voorbij is, maar

door genade kan ik halve dagen werken'. Het tekent deze man, die twee maanden later ontsliep in Sundridge House, Bournemouth.

Oorsprong: "J.N. Darby" door W.G. Turner

© Oude Sporen 2007

ⁱ Erastianisme – de leer van Erastus, die de kerk ondergeschikt wilde maken aan de staat.

ⁱⁱ Elberfelder Bibel